Persuni b'Diżabilità

KNPD

il-Liġi Opportunitajiet Indaqs

Rapport Annwali 2007/08

www.knpd.org

Persuni b'Diżabilità

il-Liġi Opportunitajiet Indaqs

Rapport Annwali 2007/08

KNPD

Kummissjoni Nazzjonali
Persuni b'Diżabilità

Pubblikazzjoni:
Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Diżabilità
Ċentru Ħidma Soċjali, Istitut Vincenzo Bugeia, Santa Venera
Telefon: 2148 7789
Fax: 2148 4609
Textelfon: 2144 6536
Emejl: helpdesk@knpd.org
www.knpd.org

© Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Diżabilità - 2008

Editur: Fred Bezzina

WERREJ

Daħla 5

Sommarju Eżekuttiv 9

Ħarsa Ġenerali 13

Ilmenti Importanti 23

Lista ta’ Lmenti Kollha 35

Appendiċi
Kif tagħmel ilment 53

AĊĊESS GĦAL KULĦADD SUĊĊESS GĦAL KULĦADD

Il-persuni li ħadmu fuq l-ewwel abbozz tal-Liġi Opportunitajiet Indaqs (Persuni b'Diżabilità) (LOI) sa mill-bidu nett kienu fehmu li, minbarra li xxejjen, jew tnaqqas, id-diskriminazzjoni kontra l-persuni b'diżabilità, liġi anti-diskriminatorja ta' din il-kwalità għandha żewġ aspetti ewlenin oħra:

- l-aspett regolatorju, u
- l-aspett edukattiv.

L-aspett regolatorju kważi kulħadd jifhmu mill-ewwel. Liġi ċivili qiegħda hemm biex toħloq parametri raġonevoli ta' mġieba tajba, ħafna drabi lejn grupp ta' persuni vulnerabbli fis-soċjetà. L-aspett regolatorju jinkludi l-possibilità li l-liġi tikkastiga l-individwu, li għal xi raġuni jew oħra, jagħżel li ma jirrispettax dawn il-parametri ta' mġieba ċivili.

Ħafna drabi l-aspett edukattiv tal-liġi huwa aktar diffiċli biex wieħed jifhmu mill-ewwel. Il-liġijiet joħloqhom il-bniedem, u huma l-għodda li bihom isawwar ambjent benevolenti, ambjent fejn il-bnedmin jistgħu jgħixu u jaħdmu b'moħħ mistrieħ. L-oppost ta' dinja bla liġijiet, hija l-ħajja selvaġġa tal-ġungla, fejn l-ebda liġi ma tgħodd u fejn min hu b'saħħtu jagħmel li jrid u saħansitra jagħmel skjav lil min hu aktar dgħajjef minnu.

Nistgħu ngħidu li dawn huma ż-żewġt uċuħ ta' l-istess munita, ċjoè, tal-Att I ta' l-2000. Fuq naħa waħda għandha l-għan li telimina kull forma ta' diskriminazzjoni kontra persuni b'diżabilità abbażi tad-diżabilità tagħhom. Minn naħa l-oħra, din il-liġi għandha l-għan li teduka u tibdel l-imġieba taċ-ċittadin f'waħda aktar pożittiva, waħda li taċċetta, tifhem u tagħti sapport lill-minoranzi bħall-persuni b'diżabilità.

L-essenza ta' dan l-aspett edukattiv tal-liġi jinstab fl-islogan għas-sena ta' ħidma 2008-09 tal-Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Diżbilità: Aċċess Għal Kulħadd, Suċċess Għal Kulħadd.

Ħafna nies, b'mod żbaljat, jirreferu għall-LOI bħala "L-Liġi tagħkom", bħal li kieku jridu jgħidu li din hija l-liġi tal-persuni b'diżabiltà biss. Imma b'hekk qed juru li huma ma fehmux il-veru spirtu ta' din il-liġi. Il-LOI mhix hemm biex ittejjeb biss il-kwalità tal-ħajja ta' persuni bħali, li għandhom xi forma ta' nuqqas fiżiku jew mentali, imma qegħda hemm biex ittejjeb il-kwalità ta' ħajja ta' kull ċittadin Malti u Għawdxi. Għalhekk, din hi liġi għal kulħadd.

Jekk nieħdu eżempju wieħed biss, l-LOI tesiġi li kull bini, kull servizz u kull attività għandhom ikunu aċċessibbli għall-persuni b'diżabilità. Imma qatt ħsibna ftit li jekk dan iseħħ, jissarraf fi kwalità ta' ħajja aħjar għal kulħadd.

Ejja nieħdu ftit eżempji:

- Ambjent li hu fiżikament aċċessibbli (fejn hemm rampi u lifts) jgawdi minnu mhux biss persuni b'nuqqas ta' mobilità, imma anzjani, familjari ta' trabi li jużaw pushchairs, kif ukoll persuni li jġorru basktijiet tqal.
- Meta l-films u l-aħbarijiet fuq it-television jibdew jixxandru bis-subtitles, jew running titles, dawn jgħinu mhux biss lill-persuni neqsin mis-smigħ, imma lil tfal u adulti li qed jitgħallmu jaqraw.
- L-istess nistgħu ngħidu għall-persuni li għandhom nuqqas ta' dawl. Dawn igawdu meta newsletters, jew informazzjoni oħra stampata tingħata wkoll fuq awdjo, jew b'mod elettroniku. Imma dawn il-mezzi jgħinu wkoll lil min ma jafx jaqra, jew min ma tantx jista' joħroġ mid-dar.
- Il-maġġoranza ta' nies li għandhom nuqqas intellettwali jeħtieġ li jingħataw l-informazzjoni b'mod Faċli-biex-Taqra (easy-to-read). Imma l-esperjenza turina li ħafna nies bla nuqqas intellettwali jippreferu li tingħatalhom l-informazzjoni b'dan il-mod. Meta l-KNPD tistampa pubblikazzjoni ġdida, l-ewwel li jmorru huma dawk fil-verżjoni faċli biex taqra.

Imma l-attitudini tibqa' l-akbar eżempju ta' kif bidla pożittiva favur il-persuni b'diżabilità, ittejjeb il-ħajja tas-soċjetà kollha. Meta nitgħallmu naċċettaw id-differenza, nirrispettaw l-individwalità u d-dinjità tal-persuna u nkunu lesti li noffru sapport meta u kif meħtieġ,

m'hemmx dubju li l-imġieba ta' bejnietna titjieb mija fil-mija. Il-LOI għandha l-potenzjal li ġġib din il-bidla.

Għalhekk nappella lil min qed jaqra dan ir-rapport, barra milli jidħol fil-fond fl-istatistika u fl-implikazzjonijiet tal-każijiet li qed jissemmew, ma jinsiex il-firxa aktar wiesgħa tal-LOI: dik li, b'pass meqjus u b'mod raġonevoli, tittrasforma s-soċjetà tagħna f'waħda aktar ekwa u aktar inklussiva. Soċjetà fejn kulħadd isib postu, hi x'inhi l-abilità u/ jew id-diżabilità tiegħu, jew tagħha.

Joseph M. Camilleri
Chairperson

SOMMARJU EŻEKUTTIV

- Matul din it-tmin sena, il-Kummissjoni kompliet taħdem fuq 183 ilment; 85 ilment li kienu għadhom pendenti mis-snin ta' qabel u 98 ilment ġdid.
- In-numru ta' lmenti ġodda wera tnaqqis ta' 7 lmenti fuq in-numru tas-sena l-oħra, 98 din is-sena u 105 s-sena ta' qabel, jew tnaqqis ta' madwar 7%; filwaqt li n-numru totali ta' lmenti li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom matul din is-sena kien 2 ilmenti aktar minn dak tas-sena l-oħra.
- Fit-tmien snin li din il-Liġi ilha fis-seħħ, il-Kummissjoni investigat 703 ilmenti; medja ta' 88 ilment fis-sena li tvarja bejn 71 u 105 ilmenti. It-total ta' lmenti investigati matul din is-sena jfisser 10 ilmenti aktar mill-medja.
- Fil-qasam tax-xogħol, in-numru ta' lmenti ġodda għal din is-sena naqas b'ilment wieħed. Il-perċentwal ta' dan is-settur hu 2 punti anqas minn dak tal-medja.
- Fil-qasam tal-edukazzjoni, in-numru ta' lmenti ġodda wera żieda sostanzjali u tela' għal 28 ilment biex il-perċentwal għal dan is-settur hu 8 punti aktar mill-medja. Dan hu dovut primarjament għall-investigazzjoni li l-Kummissjoni qed tagħmel dwar l-iskejjel tal-kompjuters.
- Fil-qasam tal-aċċessibilità, in-numru ta' lmenti baqa' l-ogħla però matul din is-sena kien hemm 13 ilment anqas minn dak tas-sena l-oħra. Il-perċentwal għal dan il-qasam issa hu 2 punti biss ogħla minn dak tal-medja.
- Fil-qasam tal-għoti ta' oġġetti u servizzi, in-numru ta' lmenti naqas b'6 ilmenti u l-perċentwal għal dan is-sena hu 6 punti anqas minn dak tal-medja.
- L-akbar numru ta' lmenti reġa' kien dak relatat mal-qasam tal-aċċessibilità li jammonta għal ftit anqas minn nofs (45%) l-ilmenti ġodda li l-Kummissjoni rċeviet matul din is-sena.

- Il-Kummissjoni kkonkludiet 70 ilment waqt li 113 ilment għadhom miftuħa; 3 minnhom quddiem il-Qorti u wieħed arbitraġġ.
- Il-persentaġġ tal-ilmenti li qegħdin quddiem il-Qorti jew Arbitraġġ baqa' wieħed baxx; 2% tal-każijiet kollha, l-istess kif kien is-sena l-oħra.
- In-numru ta' lmenti li għadhom miftuħa hu 28 ilment aktar minn dak tas-sena ta' qabel; żieda qawwija ta' kważi 33%.
- Il-maġġoranza tal-ilmenti (64%) li għadhom pendenti huma relatati mal-qasam tal-aċċessibilità waqt li l-Kummissjoni rnexxielha tikkonkludi madwar 30% tal-każijiet relatati ma' dan il-qasam.
- Fil-qasam tal-edukazzjoni, il-Kummissjoni għad fadlilha 26 każ pendenti; wieħed minnhom quddiem il-Qorti. Il-maġġoranza huma relatati mal-iskejjel tal-kompjuters. Il-Kummissjoni rnexxielha tikkonkludi 27% tal-ilmenti li ħadmet fuqhom relatati ma' dan il-qasam.
- Fil-qasam tal-għoti ta' oġġetti u servizzi, il-Kummissjoni fadlilha 12 ilment li trid tkompli l-ħidma fuqhom. Il-perċentwal tal-ilmenti li l-Kummissjoni rnexxielha tikkonkludi f'dan is-settur hu wieħed relattivament għoli; 57% tal-każijiet kollha f'dan is-settur.
- Fil-qasam tax-xogħol u tad-djar, il-Kummissjoni kkonkludiet il-każijiet kollha li rċeviet filwaqt li għad għandha lment wieħed biss miftuħ fil-qasam tal-assigurazzjoni.
- Għal din is-sena l-ilmenti fil-konfront tas-settur privat, inkluż il-Knisja, qabeż dawk li saru fil-konfront ta' entitajiet pubbliċi li jinkludi l-Gvern, entitajiet parastatali u l-Kunsilli Lokali. Il-perċentwal fil-konfront ta' entitajiet pubbliċi kien ta' 42%.
- In-numru ta' lmenti fil-konfront tal-Gvern u tal-Kunsilli Lokali baqgħu fl-istess livell tas-sena l-oħra.
- In-numru ta' lmenti kontra l-entitajiet parastatali u kontra l-Knisja naqsu, tal-ewwel bi 15 il-punt perċentwal u tat-tieni b'2 punti perċentwal.
- In-numru ta' lmenti kontra entitajiet mis-settur privat żdied bi 15-il punt perċentwal.
- Ilmenti dwar l-aċċessibilità kienu mifruxa mas-setturi kollha kemm dawk mis-settur pubbliku kif ukoll dak privat, b'numru sostanzjali indirizzati lejn il-Kunsilli Lokali.

- Il-maġġoranza tal-ilmenti fis-settur tal-edukazzjoni huma indirizzati lejn l-iskejjel tal-kompjuters fis-settur privat.
- Il-Kummissjoni rnexxielha tagħlaq 38% tal-ilmenti kollha li ħadmet fuqhom matul din is-sena, tnaqqis ta' 16-il punt percentwal anqas minn dak ta' sena l-oħra.
- Fil-każ ta' lmenti kontra l-Gvern, l-entitajiet parastatali, u l-Kunsilli Lokali, il-Kummissjoni għalqet aktar minn nofs l-ilmenti; 62% fil-każ tal-Kunsilli Lokali, 61% fil-każ tal-entitajiet parastatali u 59% fil-każ tal-Gvern.
- Il-perċentwal ta' lmenti magħluqa fir-rigward tal-entitajiet privati u tal-Knisja kienu baxxi ħafna b'tal-ewwel ikun 28% u tat-tieni 14% biss.
- Il-Kummissjoni għandha tliet kawżi quddiem il-Qorti; waħda fil-konfront tal-Ministeru tal-Edukazzjoni (l-għoti ta' mediċina fl-iskejjel), waħda kontra l-Ministeru tas-Saħħa (Ċentru tas-Saħħa tal-Gżira) u l-oħra kontra l-Lukanda Calypso.
- Intlaħaq ftehim biex l-ilment dwar l-aċċessibilità tal-Ispiżerija Rational f'B'kara jinstema' miċ-Ċentru tal-Arbitraġġ.
- Il-Bord li jeżamina X'Inhu Raġjonevoli skond il-Liġi Opportunitajiet Indaqs ra 39 każ; 9 każijiet aktar mis-sena l-oħra imma 11-il każ anqas mill-medja.
- Il-Bord qies li 38% tal-każijiet li ra kienu raġjonevoli; l-istess livell tas-sena l-oħra u punt perċentwal biss anqas mill-medja.

ĦARSA ĠENERALI

L-ewwel liġi ta' dan il-Millennju li l-Parlament Malti approva b'mod unanimu kienet il-Liġi Opportunitajiet Indaqs (Persuni b'Diżabilità), però din daħlet fis-seħħ f'Ottubru 2000. Sa mill-bidu nett, il-Kummissjoni impenjat ruħha li kull sena tagħti rendikont dettaljat pubbliku tal-ħidma li hi tkun wettqet f'dan il-qasam fit-tnax-il xahar ta' qabel. Rapport tal-ħidma tal-Kummissjoni fl-oqsma l-oħra kollha jingħata f'rapport ieħor li l-Kummissjoni tippreżenta kull sena fi Frar.

Dan ir-rapport hu t-tmien rapport li l-Kummissjoni qed tippreżenta fejn tidħol il-ħidma tagħha fl-implimentazzjoni ta' din il-Liġi. Ir-rapport ikopri l-perjodu mill-1 ta' Ottubru 2007 sat-30 ta' Settembru 2008.

Il-Kummissjoni għandha t-Taqsima Liġi Opportunitajiet Indaqs bil-għan li tirċievi lmenti ta' allegat diskriminazzjoni minn persuni minħabba d-diżabilità tagħhom relatati ma' diversi oqsma. Dan ir-rapport, bħal ma tagħmel l-istess Liġi u kif għamilna fis-snin l-oħra, jaqsam dawn l-ilmenti f'sitt oqsma ġenerali tal-ħajja li huma:

- Il-Qasam tax-Xogħol (Xgħl)
- Il-Qasam tal-Edukazzjoni (Eduk)
- L-Aċċessibilità (Aċċ)
- L-Għoti ta' Oġġetti u Servizzi (Serv)
- Il-Qasam tad-Djar (Djar) u
- Il-Qasam tal-Assigurazzjoni (Ass)

ILMENTI

Fit-tmien sena ta' tħaddim ta' din il-Liġi, il-Kummissjoni ħadmet fuq total ta' 183 ilment li minnhom 85 ilment kienu għadhom pendenti mis-snin preċedenti waqt li rċeviet 98 ilment ġdid. Dawn iċ-ċifri mqabbla ma' dawk tas-sena ta' qabel juru li:

- in-numru ta' lmenti ġodda naqas b'mod marġinali jiġifieri b'7 ilmenti li jammonta għal tnaqqis ta' 7%.
- in-numru ta' lmenti totali li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom matul din is-sena wera żieda

żgħira ta' 2 ilmenti peress li s-sena ta' qabel il-Kummissjoni ħadmet fuq 181 ilment.

Il-medja ta' lmenti li l-Kummissjoni qed tirċievi kull sena matul dawn it-tmien snin hi ta' 88 ilment u għalhekk in-numru ta' lmenti ġodda li l-Kummissjoni rċeviet f'dan il-perjodu hu 10 ilmenti aktar minn din il-medja.

Dawn il-183 ilment kienu mqassma kif jidher f'Tabella 1.

Meta wieħed iqabbel l-ilmenti l-ġodda ma' dawk li daħlu fis-snin ta' qabel wieħed isib iċ-cifri li jidhru f'Tabella 2. Din turi li:

- Fi tmien snin, il-Kummissjoni investigat 703 ilmenti; medja ta' 88 ilment fis-sena, li tvarja bejn 71 u 105 ilmenti.
- Fil-qasam tax-xogħol, in-numru ta' lmenti ġodda għal dan il-perjodu naqas b'ilment wieħed waqt li l-perċentwal tal-ilmenti f'dan is-settur imqabbel mal-ilmenti kollha naqas b'punt wieħed. Id-differenza fil-perċentwali għal dan is-settur meta mqabbel ma' dak tal-medja għal dawn it-tmien snin turi li kien hemm tnaqqis ta' 2 punti perċentwali.
- Fil-qasam tal-edukazzjoni, in-numru ta' lmenti wera żieda sostanzjali billi n-numru rdoppja u minn 14 ilment tela' għal 28 ilment. Dawn iċ-ċifri juru li l-ilmenti f'dan is-settur jirrappreżentaw ftit anqas minn terz (29%) tal-ilmenti kollha għal din is-sena - żieda ta' 16-il punt perċentwali li wkoll hu 8 punti perċentwali aktar mill-medja għat-tmien snin kollha. Dan hu dovut l-aktar għall-investigazzjoni li l-Kummissjoni nediet fil-konfront tal-iskejjel li joffru korsijiet tal-kompjuters.

TABELLA 1: Ilmenti li sar xogħol fuqhom fl-2007-2008

	Xgħl		**Eduk**		**Aċċ**		**Serv**		**Djar**		**Ass**		**Total**
	Nr	**%**	**Nr**	**%**	**Nr**	**%**	**Nr**	**%**	**Nr**	**%**	**Nr**	**%**	**Nr**
Mis-snin ta' qabel	2	2	9	11	59	69	13	15	1	1	1	1	85
Ġodda	8	8	28	29	44	45	15	15	2	2	1	1	98
Total	**10**	**5**	**37**	**20**	**103**	**56**	**28**	**15**	**3**	**2**	**2**	**1**	**183**

- Il-qasam tal-aċċessibilità baqa' l-qasam li l-aktar isiru lmenti dwaru għalkemm matul dan il-perjodu wera tnaqqis. L-44 ilment li kien hemm f'dan il-qasam jikkostitwixxu ftit anqas minn nofs l-ilmenti kollha li saru (45%), però l-ilmenti f'dan il-qasam, f'dan il-perjodu naqsu bi 13-il ilment meta mqabbel mal-istess perjodu tas-sena ta' qabel. Il-persentaġġ ta' lmenti f'dan il-qasam meta mqabbel mal-ilmenti kollha hu 9 punti anqas minn dak tas-sena l-oħra imma hu 2 punti ogħla mill-medja għas-snin kollha.
- Fil-qasam tal-għoti ta' servizzi u oġġetti, in-numru ta' lmenti naqas b'6 ilmenti, bil-perċentwal meta mqabbel mal-ilmenti kollha juri tnaqqis ta' 6 punti fuq dak tas-sena l-oħra. Dan il-perċentwal hu wkoll 6 punti anqas minn dak tal-medja.
- Għal darb'oħra, in-numru ta' lmenti fl-oqsma tad-djar u tal-assigurazzjoni baqa' baxx u fl-istess livelli tas-snin l-imgħoddija.

TABELLA 2: Ilmenti matul is-snin													
	Xgħl		**Eduk**		**Aċċ**		**Serv**		**Djar**		**Ass**		**Total**
	Nr	**%**	**Nr**	**%**	**Nr**	**%**	**Nr**	**%**	**Nr**	**%**	**Nr**	**%**	**Nr**
00/01	13	14	10	11	50	53	19	20	1	1	2	2	95
01/02	10	13	8	11	42	55	14	18	2	3	-	-	76
02/03	11	15	23	31	18	24	16	21	5	7	2	3	75
03/04	9	13	16	23	25	35	16	23	2	3	3	4	71
04/05	7	8	26	29	27	30	25	27	4	4	2	2	91
05/06	6	7	24	26	42	46	18	20	1	1	1	1	92
06/07	9	9	14	13	57	54	22	21	1	1	2	2	105
07/08	8	8	28	29	44	45	15	15	2	2	1	1	98
Total 00/08	**73**	**10**	**149**	**21**	**305**	**43**	**145**	**21**	**18**	**3**	**13**	**2**	**703**

Minn dawn iċ-ċifri jidher li l-persuni b'diżabilità f'Malta qed jużaw l-aktar din il-Liġi biex jippruvaw itejbu l-qasam tal-aċċessibilità, aktarx minħabba li dan hu aspett konkret u faċli tikkwantifikah. Għalhekk hu aktar faċli li wieħed jagħmel ilment relatat ma' dan il-qasam. Il-persuni b'diżabilità komplew jużaw din il-Liġi wkoll biex jippruvaw inaqqsu d-diskriminazzjoni kontrihom fil-qasam dwar l-għoti ta' servizzi u oġġetti. L-użu ta' din il-Liġi fil-qasam tal-edukazzjoni baqa' wieħed sostanzjali matul is-sena li għaddiet, waqt li n-numru ta' lmenti fil-qasam tax-xogħol donnu li stabbilixxa ruħu għal madwar 8 ilmenti fis-sena.

Tabella 3 turi x'ġara mill-183 ilment li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom matul din is-sena. Minn dawn, 70 ilment ġew b'xi mod konklużi filwaqt li 113 ilment (4 minnhom qegħdin quddiem il-Qorti jew l-Arbitraġġ) għadhom miftuħin u qed isir aktar xogħol fuqhom. Dan ifisser li l-Kummissjoni rnexxielha tikkonkludi ftit aktar minn terz, 38% tal-ilmenti kollha li ħadmet fuqhom matul din is-sena. Dan il-persentaġġ hu ferm anqas minn dak tas-sena l-oħra, għax is-sena l-oħra dan il-persentaġġ kien ta' 54%, li jfisser tnaqqis ta' 16-il punt perċentwali. Dawn il-figuri jindikaw li l-Kummissjoni qed issibha aktar diffiċli sabiex tikkonkludi l-ilmenti li hi tirċievi.

In-numru ta' lmenti li spiċċaw quddiem il-Qorti jew l-Arbitraġġ baqa' wieħed l-istess – 4 każijiet - u dan jirrappreżenta biss 2% tal-każijiet kollha li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom matul dan il-perjodu. Bħala perċentwal, dan ukoll baqa' l-istess bħal tas-sena ta' qabel. Dawn il-figuri jkomplu jikkonfermaw il-filosofija dikjarata tal-Kummissjoni li hi tirrikorri għall-Qrati jew l-Arbitraġġ biss bħala l-aħħar miżura. Il-Kummissjoni temmen li l-ħidma tagħha tinvolvi bidla fil-mentalità u l-attitudini tas-soċjetà tagħna, li tista' sseħħ b'mod aktar effettiv permezz ta' negozjar, medjazzjoni u persważjoni, aktar milli bl-impożizzjoni tal-Qrati. Il-Qorti tintuża biss ma' min assolutament il-Kummissjoni tħoss li ma jridx jagħti kas ir-responsabiltà legali u soċjali li għandu jew għandha lejn il-persuni b'diżabilità.

In-numru ta' lmenti li għadhom miftuħa u li jrid jitkompla x-

TABELLA 3: X'sar mill-ilmenti 2007-2008

	Xgħl		Eduk		Aċċ		Serv		Djar		Ass		Total	
	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%
Magħluqa	10	14	10	14	30	43	16	23	3	4	1	1	70	38
Diskussi	-	-	26	24	70	64	12	11	-	-	1	1	109	60
Qorti	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	4	2
Total	**10**	**5**	**37**	**20**	**103**	**56**	**28**	**15**	**3**	**2**	**2**	**1**	**183**	**100**

xogħol fuqhom fix-xhur li ġejjin hu ta' 113. Din iċ-ċifra turi żieda sostanzjali ta' 28 ilment fuq dak tas-sena ta' qabel. Dan jammonta għal żieda qawwija ta' kważi 33% u għalhekk ifisser li l-ħidma tal-Kummissjoni f'dan il-qasam għas-sena li ġejja se tkompli tiżdied sew.

Barra minn hekk, Tabella 3 tagħti wkoll analiżi tal-ilmenti li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom matul din is-sena, skond it-tip ta' lment.

Il-maġġoranza tal-ilmenti konklużi naturament ikunu dawk dwar l-aċċessibilità però wieħed jista' jinnota li l-Kummissjoni rnexxielha tagħlaq il-każijiet kollha relatati mal-qasam tax-xogħol u l-ftit każijiet (3) li kellha relatati mal-qasam tad-djar. Fil-qasam tal-għoti ta' oġġetti u servizzi, il-Kummissjoni kkonkludiet aktar minn nofs l-ilmenti, 57%; waqt li fil-qasam tal-aċċessibilità u l-edukazzjoni kkonkludiet kważi terz tal-ilmenti, jiġifieri 30% fil-qasam tal-aċċessibilità u 27% fil-qasam tal-edukazzjoni.

Min-naħa l-oħra, il-maġġoranza tal-ilmenti, jiġifieri 64%, li għadhom miftuħa u li għadhom għaddejjin diskussjonijiet dwarhom huma relatati mal-aċċessibilità. Dan hu dovut l-aktar għall-fatt li l-akbar numru ta' lmenti li jsiru hu dwar l-aċċessibilità. Tlieta minn dawn il-każijiet li għadhom pendenti qegħdin il-Qorti waqt li lment ieħor qed jinstema' miċ-Ċentru ta' l-Arbitraġġ. Tlieta minn dawn l-ilmenti huma relatati mal-qasam tal-aċċessibilità waqt li l-ieħor hu relatat mal-qasam tal-Edukazzjoni. It-tieni l-akbar numru ta' lmenti li għadhom miftuħa hu dak relatat mal-edukazzjoni, 26 ilment; waqt li hemm 12 ilment miftuħ fil-qasam tal-għoti ta' oġġetti u servizzi.

KONTRA MIN SARU L-ILMENTI

Il-Kummissjoni tinvestiga lmenti li jsiru kontra diversi entitajiet f'pajjiżna kemm dawk li huma pubbliċi li jinkludu l-Gvern (Gvn), entitajiet parastatali (Para), Kunsilli Lokali (KL), entitajiet privati (Priv) kif ukoll il-Knisja (Kns). Analażi tal-ilmenti li l-Kummissjoni rċeviet matul is-snin imqassmin skond l-entità tidher f'Tabella 4. Minn din it-tabella wieħed jista' jagħmel diversi osservazzjonijiet. Jidher li matul din is-sena l-akbar ċaqlieq kien fir-rigward ta' lmenti relatati ma' entitajiet parastatali jew privati.

Matul din is-sena wkoll, kien hemm aktar ilmenti li saru kontra s-settur privat (58%) milli dawk li saru kontra entitajiet pubbliċi. Dan hu dovut l-aktar għall-fatt li l-Kummissjoni qed tagħmel investigazzjoni fil-qasam tal-iskejjel li jgħallmu l-kompjuters. Dan ifisser li l-ilmenti li saru kontra entitajiet pubbliċi matul din is-sena naqas bi 11-il punt perċentwal minn 53% għal 42%. Dan hu ukoll 7 punti perċentwali anqas mill-medja li hi ta' 49%.

L-ilmenti fil-konfront tal-Gvern waħdu u tal-Kunsilli Lokali weħidhom

TABELLA 4: Kontra min saru l-ilmenti

	Gvern		Para		KL		Kns		Priv		Total
	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	
00/01	38	40	23	24	6	6	9	9	19	20	95
01/02	23	30	13	17	16	21	14	18	10	13	76
02/03	34	45	11	15	9	12	2	3	19	25	75
03/04	43	61	6	8	8	11	4	6	10	14	71
04/05	29	32	15	16	11	12	11	12	25	27	91
05/06	28	30	14	15	5	5	25	27	20	22	92
06/07	16	15	25	24	15	14	17	16	32	30	105
07/08	16	16	10	10	15	15	13	13	44	45	98
Total 00/08	**227**	**32**	**117**	**17**	**85**	**12**	**95**	**14**	**179**	**25**	**703**

baqgħu fl-istess livelli tas-sena l-oħra, filwaqt li l-ilmenti fil-konfront ta' entitajiet parastatali naqsu bi 15-il punt perċentwal. L-ilmenti fir-rigward tal-Knisja naqsu wkoll minn 16% għal 13%. Kien hemm żieda qawwija fl-ilmenti reġistrati kontra entitajiet privati minn 30% għall-45%, li tfisser żieda ta' 15-il punt perċentwal.

Analiżi aktar dettaljata dwar l-ilmenti fil-konfront ta' entitajiet differenti u l-oqsma differenti tinsab f' Tabella 5.

Minn din it-tabella wieħed jista' jagħmel dawn l-osservazzjonijiet:

- Il-maġġoranza tal-ilmenti dwar ix-xogħol isiru fil-konfront tal-Gvern u ta' entitajiet parastatali (38% fiż-żewġ każi).
- Il-maġġoranza tal-ilmenti relatati mal-qasam tal-edukazzjoni huma marbuta mal-investigazzjoni li l-Kummissjoni qed tagħmel fil-konfront tal-iskejjel tal-kompjuters.
- L-akbar numru ta' lmenti fejn tidħol l-aċċessibilità huma kontra l-Kunsilli Lokali (34%), l-aktar dawk relatati ma' aċċessibilità fit-toroq. Però hemm ilmenti fil-qasam tal-aċċessibilità f'kull settur b'27% jkunu kontra l-Knisja (27%) u 23% kontra s-settur privat.
- Ftit aktar minn nofs (53%) tal-ilmenti relatati mal-għoti ta' oġġetti u servizzi huma kontra entitajiet governattivi. In-nofs l-ieħor hu kważi maqsum indaqs b'27% jkunu kontra entitajiet privati u 20% kontra entitajiet parastatali.

Analiżi oħra dwar il-183 ilment li l-Kummissjoni ħadmet fuqhom matul din is-sena hi skond l-entitajiet li kontrihom saru l-ilmenti, u x'kien

Tabella 5: Ilmenti fil-konfront ta' entitajiet u oqsma differenti

	Gvern		Para		Kunsilli		Knisja		Privat		Total
	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	
Xogħol	3	38	3	38	-	-	-	-	2	25	8
Eduk	1	4	1	4	-	-	1	4	25	89	28
Aċċ	4	9	3	7	15	34	12	27	10	23	44
Servizzi	8	53	3	20	-	-	-	-	4	27	15
Djar	-	-	-	-	-	-	-	-	2	100	2
Assig	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100	1
Total	**16**	**16**	**10**	**10**	**15**	**15**	**13**	**13**	**44**	**45**	**98**

TABELLA 6: X'sar mill-ilmenti skond l-entitajiet

	Mgħl		Disk		Qorti		Total	
	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%
Gvern	17	59	10	34	2	7	29	16
Para	14	61	9	39	-	-	23	13
KL	14	62	9	38	-	-	23	13
Kns	5	14	32	86	-	-	37	20
Priv	20	28	49	69	2	3	71	39
Total	**70**	**38**	**109**	**60**	**4**	**2**	**183**	**100**

ir-riżultat ta' din il-ħidma. Tabella 6 turi din l-informazzjoni.

Il-Kummissjoni rnexxielha tagħlaq 38% biss tal-ilmenti li hi ħadmet fuqhom matul din is-sena. Dan jammonta għall-16-il punt perċentwal anqas minn dak tas-sena ta' qabel.

Ir-rata li biha l-Kummissjoni kkonkludiet l-ilmenti li kellha kienet waħda pjuttost pożittiva fil-konfront tal-Kunsilli Lokali (62% tal-każijiet), tal-entitajiet parastatali (61%) u tal-Gvern (59%) waqt li fil-konfront tal-entitajiet privati din kienet waħda baxxa (28%) u ferm aktar baxxa fil-konfront tal-Knisja (14%).

IL-QORTI

Matul din is-sena, il-Kummissjoni kellha tliet każijiet quddiem il-Qrati Maltin, waqt li hemm qbil biex każ wieħed jiġi deċiż miċ-Ċentru tal-Arbitraġġ. It-tliet każijiet li hemm quddiem il-Qrati huma:

- Il-każ kontra d-Diviżjoni tas-Saħħa rigward l-aċċessibilità fiċ-Ċentru tas-Saħħa tal-Gżira peress li dan joffri s-servizzi tiegħu mit-tieni sular u m'hemmx lift;
- Il-każ kontra l-Lukanda Calypso, f'Marsalforn, rigward aċċessibilità u li qed jinstema' quddiem il-Qorti ta' Għawdex. Għaddejjin diskussjonijiet biex tinstab soluzzjoni barra l-Qorti;
- Il-każ kontra l-Ministeru tal-Edukazzjoni rigward l-għoti ta' mediċina fl- iskejjel lill-istudenti b'diżabilità. Hawnhekk ukoll qed isiru tentattivi biex tinstab soluzzjoni barra l-Qorti.

Il-każ li se jibda jinstema' miċ-Ċentru tal-Arbitraġġ jirrigwarda l-aċċessibilità ta' spiżerija f'B'kara.

BORD DWAR L-EŻAMI TA' X'INHU RAĠJONEVOLI

Skond il-Liġi Opportunitajiet Indaqs, il-Kummissjoni għandha l-obbligu li tirċievi lmenti ta' diskriminazzjoni, tinvestigahom, timmedja biex tinstab soluzzjoni u jekk tħoss il-ħtieġa, tressaq il-każ tagħha għall-Arbitraġġ jew il-Qorti. Il-Kummissjoni hi obbligata wkoll li tagħti pariri fuq il-Liġi u l-infurzar tagħha kemm lill-persuni b'diżabilità u l-familji tagħhom kif ukoll lill-bqija tas-soċjetà, li għandha xi obbligi li joħorġu minn din il-Liġi.

Il-Kummissjoni trid twettaq din il-ħidma bil-limiti ta' dak li l-istess Liġi tiddefinixxi bħala "raġjonevoli" (Kapitlu IV). Għal dan il-għan, il-Kummissjoni waqqfet bord biex jgħinha tiddeċiedi x'għandu jiġi kkunsidrat bħala raġjonevoli f'każijiet partikulari. Dan il-bord hu kompost mis-Sur Fred Bezzina, direttur eżekuttiv tal-Kummissjoni li jaġixxi bħala ċermen ta' dan il-bord, u s-Sinjura Marianne Debono, maniġer tat-Taqsima Liġi Opportunitajiet Indaqs fil-Kummissjoni, is-Sinjuri Gordon Cardona (persuna b'diżabilità), John Peel (ġenitur ta' persuna b'diżabilità li ma tistax tirrappreżenta lilha nnifisha), il-Perit Robert Musumeci (rappreżentant tal-Building Industry Consultative Committee), Joseph Camilleri (mis-settur pubbliku), Anne McKenna (mis-settur privat) li jaġixxu bħala membri. Is-Sinj Alison Grima hi s-segretarja ta' dan il-bord.

Ħafna drabi d-deċiżjonijiet meħuda minn dan il-bord ikunu negozjati u għalhekk il-maġġoranza ta' dawn il-każijiet jiġu aċċettati bħala li huma raġjonevoli imma b'ċerti kundizzjonijiet. Matul dawn l-aħħar ħames snin dan il-bord ħadem kif jidher f'Tabella 6.

Il-maġġoranza assoluta tal-każijiet li dan il-bord jara tkun kontestazzjoni tal-pożizzjoni li l-Kummissjoni tieħu meta tivvettja applikazzjonijiet għall-iżviluppi li jsiru lill-MEPA.

In-numru ta' każijiet li dan il-bord ra matul din is-sena żdied b'34% għall-39 każ, però xorta hu anqas mill-medja li issa qiegħda 50 każ. Il-perċentwal ta' każijiet li ġew deċiżi minn dan il-bord bħala raġjonevoli b'kundizzjonijiet baqa' fl-istess livell tas-sena l-oħra (38%) li hu kważi l-istess tal-medja (39%) għall-ħames snin li dan il-bord ilu jiffunzjona.

KONSULTAZZJONI

Il-Kummissjoni tagħti importanza qawwija lill-aspett edukattiv ta' din il-Liġi u għaldaqstant matul din is-

TABELLA 7: Bord dwar l-eżami ta' x'inhu raġonevoli												
	03/04		04/05		05/06		06/07		07/08		Total 03/08	
	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%	Nr	%
Każijiet diskussi	51		71		59		29		39		249	
Raġonevoli b'kundizzjoni/jiet	30	59	27	38	15	25	11	38	15	38	98	39
Mhux raġonevoli	21	41	44	62	44	75	18	62	24	62	151	61

sena kompliet il-ħidma tagħha biex toffri servizz ta' konsulenza dwar din il-Liġi kemm lil dawk kollha li jaħdmu dirett f'dan is-settur, jiġifieri l-persuni b'diżabilità, il-familji u l-organizzazzjonjiiet tagħhom u l-professjonisti, kif ukoll dawk il-persuni u l-entitajiet li għandhom xi obbligi b'din il-Liġi, bħal ma huma dawk li jħaddmu n-nies, dawk li joffru servizz, entitajiet edukattivi u l-bqija. In-numru ta' konsultazzjonijiet kien wieħed qawwi.

TAQSIMA LIĠI OPPORTUNITAJIET INDAQS

Il-Kummissjoni għandha taqsima żgħira fi ħdan is-Segretarjat tagħha li bħala ħidma għandha t-tħaddim ta' din il-liġi. Din it-taqsima tikkonsisti:

- Il-Maniġer tat-Taqsima, is-Sinjura Marianne Debono
- Is-Services Officer, is-Sur Elvin Sciberras
- Il-Konsulent Legali, Dr Daniela Mangion.

KONKLUŻJONI

Il-Kummissjoni kif għamlet fil-passat se tkompli taħdem biex tara li l-Liġi Opportunitajiet Indaqs (Persuni b'Diżabilità) tkompli tiġi mħaddma sew biex hekk il-persuni b'diżabilità u l-familji tagħhom ikollhom l-ogħla kwalità ta' ħajja possibbli. Dan l-impenn se jissaħħaħ jekk Malta, kif hi impenjata li tagħmel, tirrattifika l-Konvenzjoni Internazzjonali dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità u nittamaw ukoll il-Protokoll mhux Obbligattorju li hemm ma' din il-Konvenzjoni.

Fred Bezzina
Direttur Eżekuttiv

Marianne Debono
Maniġer - Taqsima LOI
Kummissjoni Nazzjonali
Persuni b'Diżabilità

ILMENTI IMPORTANTI

F'din it-taqsima, il-Kummissjoni se tagħti rendikont fil-qosor tal-ilmenti prinċipali li ħadmet fuqhom matul din is-sena. Dawn se jinqasmu fi tliet taqsimiet:

- Ilmenti magħluqa għal diversi raġunijiet primarjament għax tkun instabet soluzzjoni raġjonevoli għalihom;
- Ilmenti li dwarhom għadhom għaddejjin id-diskussjonijiet;
- Ilmenti li spiċċaw quddiem il-Qorti jew l-Arbitraġġ.

ILMENTI MAGĦLUQA

IX-XOGĦOL

Applikazzjoni mal-Forzi Armati minn Persuna li ma tarax il-Kuluri

Il-Kummissjoni rċeviet lment mingħand persuna li ma tarax il-kuluri (colour blindness) li applikat biex tidħol suldat mal-Forzi Armati ta' Malta u li l-applikazzjoni tagħha ġiet rifjutata mill-ewwel. Wara riċerka li saret, il-Kummissjoni argumentat li dan in-nuqqas fiżiku m'għandux jiskwalifika awtomatikament persuna milli tapplika sabiex tidħol suldat. Wara diskussjonijiet bejn iż-żewġ naħat, il-Forzi Armati qablu ma' dan u bidlu l-proċedura tagħhom ta' reklutaġġ biex tirrifletti dan il-qbil.

Apprentist Nieqes mis-Smigħ

Apprentist nieqes mis-smigħ li kien qed isegwi kors ta' mekkanik, sab diffikultà kbira biex ikompli l-kors tiegħu minħabba li ma setax isib sponsor biex ikun l-employer. Wara riċerka li saret, irriżulta li dan in-nuqqas m'għandux awtomatikament jiskwalifika persuna milli ssegwi din is-sengħa. Wara diskussjonijiet mal-ETC, instab sponsor għal din il-persuna biex hekk hu setà jkompli l-istudji tiegħu.

Ħaddiem mal-Kooperattiva tal-Eden

Il-Kummissjoni kompliet taħdem fuq ilment minn ħaddiem

b'diżabilità li kien impjegat mal-Kooperattiva tal-Fondazzjoni Eden. Dan il-ħaddiem allega li, meta din il-kooperativa xoljiet, hu tkeċċa waqt li ħaddiema oħra tal-istess kooperattiva li m'għandhomx diżabilità ngħataw impjieg mal-Fondazzjoni Eden. Din il-kooperativa argumentat li hi għalqet għax kienet qed tagħmel ħafna telf. Il-ħaddiema kollha tal-kooperativa ngħataw opportunità li japplikaw għall-impjieg mal-Fondazzjoni u dawk li nstabu adattati ngħataw impjieg alternattiv. Il-Kummissjoni investigat dan l-ilment u kienet tal-opinjoni li ma kienx hemm prova ta' diskriminazzjoni min-naħa ta' din il-kooperativa.

EDUKAZZJONI

Arranġamenti Speċjali għall-Eżamijiet tal-MATSEC

Il-Kummissjoni kompliet taħdem mal-Kumitat tal-Università, Access Disability Support Committee (ADSC) bil-għan li tara li l-Università verament toffri opportunitajiet indaqs lill-istudenti u staff tagħha b'diżabilità inkluż li l-arranġamenti għall-eżamijiet, speċjalment dawk tal-MATSEC, joffru opportunitajiet indaqs lill-istudenti b'diżabilità.

Għal dan il-għan:

- Tfasslu linji gwida li fuqhom qed jimxi l-Bord tal-MATSEC;
- Dawn il-linji gwida ġew ippubblikati u tpoġġew fuq il-websajt tal-Università u tal-KNPD;
- Ġew ippreżentati lil dawk kollha interessati f'laqgħat li saru speċifikament għal dan il-għan;
- Twaqqaf kumitat ta' esperti, fosthom rappreżentant tal-KNPD, biex jagħti parir uffiċjali lill-Bord tal-MATSEC fit-tħaddim ta' dawn il-linji gwida.

Il-Kummissjoni hi sodisfatta li dawn il-miżuri se jgħinu biex studenti b'diżabilità verament ikollhom opportunitajiet indaqs waqt l-eżamijiet, mingħajr imma ma jingħataw vantaġġ mhux ġust jew tiġi mxellfa l-integrità tal-eżamiet.

L-AĊĊESSIBILITÀ

Wirjiet organizzati minn Heritage Malta

Il-Kummissjoni kompliet taħdem biex il-wirjiet ta' Heritage Malta li kienet qed torganizza fil-Mużew tal-Arkeoloġija, il-Belt Valletta, ikunu aċċessibbli għal kulħadd.

Wara diskussjoni ma' din l-entità nstabet soluzzjoni fi żmien qasir

biex il-lift li kien diġà nstallat jibda jiffunzjona. Ġiet installata rampa għall-entratura prinċipali ta' dan il-bini. Din ir-rampa hi raġjonevolment aċċettabbli għalkemm tista' titjieb xi ftit.

Aċċessibilità f'Bini tal-Knisja Maltija

Il-Kummissjoni kompliet bil-ħidma tagħha biex tal-anqas il-knejjes parrokkjali kollha jkollhom entratura prinċipali aċċessibbli għal kulħadd skond il-linji gwida tal-Kummissjoni. Wara laqgħa mal-Eċċ. Tiegħu Mons Arċisqof Pawlu Cremona, ġie deċiż li dan l-eżerċizzju jitkompla u għal dan il-għan saru diversi laqgħat bejn rappreżentanti għolja taż-żewġ naħat. Matul dawn it-tnax-il xahar, il-Kummissjoni tista' tirrapporta li numru minn dawn il-knejjes issa għandhom entratura aċċessibbli, fosthom il-parroċċi ta'

- Fleur-de-Lys
- l-Ibraġġ
- Santa Venera.

Barra minn hekk, ġie stallat lift u sar xogħol strutturali ieħor biex l-uffiċini tal-Media Centre fil-Blata l-Bajda issa hu aċċessibbli għal kulħadd.

Faċilitajiet Sanitarji fil-Pjazza tal-Mosta

Il-Kummissjoni rċeviet ilment li fit-tisbiħ li kien sar għall-Pjazza tal-Mosta, it-toilets pubbliċi baqgħu mhux aċċessibli għal kulħadd. Wara diskussjoni bejn il-Kummissjoni u l-Kunsill kien hemm qbil li jsiru toilets li jkunu fiżikament aċċessibbli għal kulħadd. Issa dawn it-toilets saru u għalhekk dan l-ilment issolva.

Aċċessibilità għal Firstar Healthcare

Il-Kummissjoni kompliet taħdem biex il-post minn fejn Firstar Healthcare qed tmexxi n-negozju tagħha jkun aċċessibbli għal kulħadd, l-aktar minħabba l-fatt li dan ibiegħ apparat għall-użu ta' persuni b'diżabilità bħal ma huma siġġijiet tar-roti. Minkejja korrispondenza twila, il-Kummissjoni għall-ewwel ma rnexxilhiex issib soluzzjoni u għalhekk ippreżentat protest ġudizzjarju. Wara dan, il-management sab soluzzjoni u l-entratura prinċipali ta' dan il-ħanut issa hi aċċessibbli għal kulħadd u raġjonevolment konformi mal-Liġi Opportunitajiet Indaqs.

Il-Lukanda Riviera

Il-Kummissjoni rċeviet ilment li l-Lukanda Riviera, fiċ-Ċirkewwa, minkejja li kienet fetħet ferm wara s-sena 2000 kellha diversi nuqqasijiet fir-rigward ta' aċċessibbilità għal kulħadd. Dawn il-problemi kollha ssolvew inkluż l-aċċess għall-pizzerija u għall-pool. Għaldaqstant issa din il-Lukanda hi raġjonevolment aċċessibbli għal kulħadd.

Parkeġġi Riservati

Il-Kummissjoni rċeviet diversi lmenti rigward parkeġġi riservati għall-persuni b'diżabilità li minnhom rnexxielha ssolvi dawn it-tnejn:

- Fil-viċinanza taċ-Ċentru tal-Mediterran għall-Konferenzi, ma kienx hemm parkeġġ riservat. Il-Kunsill Lokali tal-Belt Valletta qabel ma' din ir-rakkomandazzjoni u dan sar.
- Inqalgħet it-tabella tal-parkeġġ riservat li hemm ħdejn il-knisja ta' Santu Wistin, fil-Belt Valleta u l-bankina min-naħa waħda taż-zebra crossing li hemm fl-istess viċinanza ma kinetx aċċessibbli. Il-Kunsill tal-Belt Valletta qabel li terġa' titwaħħal din it-tabella u rranġa l-bankina biex issa din hi aċċessibbli miż-żewġ naħat taż-zebra crossing.

ILMENTI LI GĦADHOM QED JIĠU DISKUSSI

EDUKAZZJONI

Aċċessibilità fl-Iskejjel tal-Kompjuter

Il-Kummissjoni rċeviet diversi lmenti li persuni b'diżabilità kienu qed isibu diffikultajiet enormi biex isegwu korsijiet tal-kompjuter minħabba li dawn jingħataw f'bini li fiżikament mhux aċċessibbli għal kulħadd. Il-Kummissjoni kitbet lil 22 skola li jagħtu dawn il-korsijiet u se tkompli taħdem biex din is-sitwazzjoni titjieb biex hekk aktar persuni b'diżabilità jkunu jistgħu jkomplu l-istudji tagħhom f'settur daqshekk importanti fid-dinja tal-lum.

Aċċessibilità fl-Iskejjel

Waħda mill-problemi li l-Kummissjoni ppruvat issolvi matul din is-sena hi l-aċċessibilità għal palks li hemm fis-swali tal-iskejjel. Intlaħaq qbil li jinxtara lift portable li jkun jista' jintuża fi skejjel differenti skond il-bżonn. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex dan il-ftehim jiġi implimentat.

Edukazzjoni Post Sekondarja

Il-Kummissjoni kompliet taħdem mal-iMCAST biex din l-istituzzjoni post sekondarja toffri opportunitajiet indaqs lil studenti b'diżabilità fuq żewġ livelli:

- Li studenti b'diżabilità jingħataw is-sapport meħtieġ biex huma jkunu jistgħu jsegwu korsijiet regolari tal-MCAST;
- Jkun hemm kors vokazzjonali speċifiku imma integrat sal-massimu possibbli lil studenti b'diżabilità l-aktar dawk intellettwali fuq l-istess linji ta' Pathways.

Kien hemm qbil fil-prinċipji u ġie ffirmat ftehim dwar dan miż-żewġ naħat. Inħatar ukoll kumitat bejn iż-żewġ naħat biex ikompli jiġi segwit l-implimentazzjoni ta' dan il-ftehim. Sa l-aħħar ta' Settembru ġew irreġistrati dawn l-iżviluppi pożittivi:

- L-istudenti b'diżabilità kollha li applikaw biex jagħmlu kors għas-sena skolastika 2008-09 ġew aċċettati u se jsir dak kollu possibbli biex huma jingħataw is-sapport li għandhom bżonn.
- Reġa' beda l-kors Pathways għal madwar sitt studenti b'diżabilità intellettwali.

Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex dan il-progress reġistrat jitkompla.

Learning Support Assistants fl-Iskejjel tal-Knisja

Il-Kummissjoni kompliet tirċievi lmenti li numru żgħir ta' studenti b'diżabilità fl-iskejjel tal-knisja kienu qed jintbagħtu d-dar meta l-Learning Support Assistant (LSA) tagħhom tkun assenti. Din il-problema tqajmet waqt il-laqgħa li rappreżentanti tal-Kummissjoni kellhom mal-Arċisqof Mons Pawl Cremona. L-Awtoritajiet tal-Knisja aċċettaw li jippruvaw jixtru servizz ta' LSA mill-pool li d-Diviżjoni tal-Edukazzjoni għandha għal dan il-għan imma għall-iskejjel tagħha biss. Id-diskussjonijiet biex tissolva din il-problema għadhom għaddejjin.

AĊĊESSIBILITÀ

Aċċessibilità fit-Toroq

Il-Kummissjoni kompliet tirċievi diversi lmenti li numru ta' toroq kemm dawk arterjali kif ukoll residenzjali kienu qed isiru mhux skond il-Linji Gwida tal-Kummissjoni. Fir-rigward tat-toroq residenzjali, il-Kummissjoni titratta

kull każ mal-Kunsill Lokali konċernat waqt li fil-każ tat-toroq arterjali, hi ressqet dawn l-ilmenti lill-Awtorità dwar it-Trasport. Bħala regola, l-ilmenti diretti lejn il-Kunsilli Lokali jiġu solvuti b'mod raġjonevoli.

Fir-rigward tal-Awtorità dwar it-Trasport, rappreżentanti tal-Kummissjoni kellhom laqgħa kemm mal-Ministru responsabbli, l-Onor Dr Austin Gatt, kif ukoll mal-Kap Eżekuttiv il-ġdid, is-Sur Simon Vella. Kien hemm qbil li l-Awtorità tinnomina uffiċjal għoli tagħha biex iservi bħala liaison officer għal dan is-settur. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex ikun hemm aktar progress f'dan ir-rigward.

Parkeġġi Riservati

Il-Kummissjoni kellha lmenti li ċerti parkeġġi riservati għall-persuni b'diżabilità kienu bil-ħin meta l-parkeġġi tal-madwar ma kienux. L-Awtorità dwar it-Trasport kienet ħarġet regolament li dan ma setax isir. Waħda minn dawn il-parkeġġi kienet fil-Pjazza prinċipali taż-Żejtun. Wara diskussjonijiet twal bejn il-Kummissjoni u l-Kunsill Lokali taż-Żejtun, kien intlaħaq ftehim li jsiru 2 parkeġġi riservati għall-persuni b'diżabilità, waħda tkun bil-ħin u l-oħra mingħajr ħin. Eventwalment il-waħda ta' mingħajr ħin saret iżda wara ftit ġranet din inbidlet u saret bil-ħin ukoll. Il-Kummissjoni qed tkompli tirsisti biex din il-problema tissolva.

Il-Belvedere tas-Sur tal-Imdina

Il-Kummissjoni kompliet taħdem biex il-Belvedere tas-sur tal-Imdina jkun aċċessibbli għal kulħadd. Applikazzjoni għal rampa ġiet rifjutata mill-MEPA però d-Diviżjoni tax-Xogħolijiet, bis-sapport tal-Kummissjoni appellat minn din id-deċiżjoni. L-Appell għadu ma nqatgħax.

Knejjes Parrokkjali f'Malta

Kif diġà ġie spjegat, il-Kummissjoni kompliet bil-ħidma tagħha biex tal-anqas il-knejjes parrokkjali kollha jkollhom entratura prinċipali aċċessibbli għal kulħadd skond il-linji gwida tal-Kummissjoni. Matul din is-sena sar xogħol fuq numru sostanzjali ta' knejjes biex dawn isiru aċċessibbli, waqt li oħrajn għadhom għaddejjin diskussjonijiet dwarhom. Din il-ħidma tqajmet waqt il-laqgħa kordjali li l-Kummissjoni kellha mal-Arċisqof il-ġdid, Mons Pawl Cremona u Mons Anton Gouder, Pro Vigarju Ġenerali. F'din il-laqgħa

ntlaħaq ftehim li se jsir sforz qawwi biex din il-problema tissolva, b'mod raġjonevoli u fl-iqsar żmien possibbli. Id-Direttur Eżekuttiv u l-Pro Vigarju qed iżommu kuntatt fuq bażi regolari biex jassiguraw li dan iseħħ.

Knejjes Parrokkjali f'Għawdex

Il-Kummissjoni kellha l-istess problema dwar il-knejjes parrokkjali f'Għawdex u għalhekk delegazzjoni tal-Kummissjoni reġgħet iltaqgħet mal-Isqof ta' Għawdex, Mons Mario Grech fejn informa lill-Kummissjoni li hu kien ħatar Kumitat Djoċesan immexxi minn Fr Joe Bajada biex, fost l-oħrajn, jara li jkun hemm progress f'dan il-qasam. Il-Kummissjoni ftit li xejn tista' tirreġistra progress, għajr li matul din is-sena tjiebet sostanzjalment l-aċċessibilità għas-Santwarju tal-Madonna ta' Pinu.

Uffiċini Distrettwali tad-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali

Id-Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali għamel studju dettaljat ta' kull uffiċċju distrettwali bil-għan li jitfassal pjan ħalli fuq medda ta' żmien dawn l-uffiċċji jsiru aċċessibbli sal-massimu possibbli. Sfortunatament dan il-pjan baqa' ma sarx u għalhekk ftit jista' jiġi reġistrat progress għajr li l-uffiċini ġodda fil-Qawra u li nfetħu riċentament, huma aċċessibbli għal kulħadd.

Aċċessibilità għal Bereġ

Il-Kummissjoni rċeviet diversi lmenti li l-Bereġ tad-Diviżjoni tas-Saħħa ma kienux aċċessibbli għal kulħadd u f'ħafna każi kienu wkoll diffiċli li jintużaw minn persuni anzjani. Sar qbil li rappreżentanti tal-Kummissjoni u tad-Diviżjoni tas-Saħħa jagħmlu audit ta' dawn il-bereġ kollha b'rakkomandazzjonijiet kif l-aċċessibilità tista' titjieb sal-massimu possibbli.

Il-Bank Banif

Il-Kummissjoni rċeviet ilment li l-Bank ġdid Banif fetaħ fergħa tiegħu f'San Ġiljan li ma kinetx aċċessibbli għal kulħadd u dan minkejja li l-pjanti li ġew għand il-Kummissjoni mill-MEPA kienu jindikaw li dan kien se jsir aċċessibbli. Wara diskussjonijiet, il-Bank spjega li kien ħa żball u parti mill-proprjetà li ħaseb li kienet tiegħu fil-fatt ma kinetx u għalhekk ma setgħetx isir ir-rampa proposta fil-permess. Minflok, il-Bank, mingħajr konsultazzjoni mal-

Kummissjoni, stalla platform lift li l-qisien tiegħu m'humiex skond il-linji gwida tal-Kummissjoni, u hemm tarġa għal dan il-platform lift. Irriżulta wkoll li dan il-Bank għandu l-uffiċċju prinċipali tiegħu f'post li mhux aċċessibbli għal kulħadd. Wara wkoll fetaħ fergħa oħra fil-PAVI Supermarket f'Ħal Qormi, fejn ir-reception biss hija aċċessibbli. Il-Bank wiegħed li fil-fergħa li għandu fil-PAVI Supermarket se jiġi nstallat lift fi ftit ġimgħat.

Il-Kummissjoni ma aċċettatx din is-sitwazzjoni u qed titlob li l-uffiċċju prinċipali jsir aċċessibbli u li jkun hemm garanzija qawwija li l-fergħat ta' dan il-Bank li se jinfetħu fil-futur ikunu, mill-bidu nett, aċċessibbli għal kulħadd. Id-diskussjonijiet bejn iż-żewġ naħat għadhom għaddejjin.

Il-Bank APS

Il-Kummissjoni rċeviet ilment li l-Bank APS fetaħ fergħa f'B'kara li mhix aċċessibbli għal kulħadd. Il-Bank aċċetta li fl-iqsar żmien possibbli jagħmel dan l-uffiċċju aċċessibbli għal kulħadd b'mod raġjonevoli.

Aċċessibilità f'Perch Beach

Il-Kummissjoni rċeviet ilment li l-iżvilupp f'din il-bajja ma kienx sar skond il-permess kif maħruġ mill-MEPA. Għalkemm din il-bajja għandha rampa tajba, passaġġ tal-injam fuq ir-ramel u faċilitajiet sanitarji aċċessibbli, dawn setgħu saru ħafna aħjar. Barra minn hekk ma ġiex installat hoist biex persuni b'diżabilità jkunu jistgħu jinżlu fil-baħar kif propost fil-pjanti approvati mill-MEPA. Wara diskussjonijiet bejn iż-żewġ naħat, l-affarijiet kollha minbarra l-hoist saru waqt li l-Awtorità dwar it-Turizmu ntrabtet li l-*hoist* isir sas-sajf li ġej.

Il-Valletta Waterfront

Il-Kummissjoni kompliet bil-ħidma tagħha biex l-iżvilupp tal-Valletta Waterfront ikun aċċessibbli għal kulħadd. Il-bankina li tagħti għal dan ix-xatt min-naħa tal-Marsa issa hi aċċessibbli għal kulħadd waqt li hemm parkeġġ riservat għall-persuni b'diżabilità u qed isiru diskussjonijiet biex ikun hemm aktar.

It-toilets għall-persuni b'diżabilità fis-Sea Passenger Terminal mhux aċċessibbli u ntlaħaq qbil li dawn jitranġaw fi żmien raġjonevoli.

Il-Lukanda Excelsior

Il-Kummissjoni rċeviet ilmenti li din il-lukanda kienet qed torganizza

laqgħat pubbliċi u ma kienx hemm faċilitajiet santarji pubbliċi viċin is-swali fejn ikunu qed jsiru dawn il-laqgħat. Il-Kummissjoni kitbet lil management biex din il-problema tissolva fl-iqsar żmien possibbli.

Il-McDonald's u Pizza Hut

Il-Kummissjoni rċeviet numru ta' lmenti li wħud mill-fergħat ta' dawn l-istabbilimenti tal-ikel m'humiex aċċessibbli għal kulħadd. Il-Kummissjoni qed tiltaqa' mal-managements rispettivi biex jiġu esplorati possibiltajiet kif l-aċċessibilità għal dawn l-istabbilimenti tista' titjieb sal-massimu possibbli.

Ir-Ristorant Ta' Pawlu, fl-Imġarr Għawdex

Il-Kummissjoni rċeviet ilment li dan ir-ristorant ma mexiex skond il-pjanti kif approvati mill-MEPA u l-entratura ta' dan ir-ristorant mhix aċċessibbli għal kulħadd. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex dan iseħħ.

L-Empire Cinema

Il-Kummissjoni kompliet bid-diskussjonijiet biex it-tejatri taċ-cinema fl-Empire f'Buġibba jkunu fiżikament aċċessibbli għal kulħadd. Il-management ta' din iċ-ċinema ssuġġerixxa li l-persuni b'diżabilità jidħlu minn ristorant li jinfed imma li preżentament hu wkoll mhux aċċessibbli. Il-Kummissjoni qablet li jkun hemm entratura waħda aċċessibbli kemm għaċ-ċinema kif ukoll għar-ristorant però hi argumentat li din għandha tkun dik taċ-ċinema. Sfortunatament minkejja li għadda żmien mhux ħażin din il-problema għadha ma ġietx solvuta.

Spiżerija f'Birkirkara

Il-Kummissjoni kompliet bil-ħidma tagħha biex l-ispiżerija Rational, f'Birkirkara tkun aċċessibbli għal kulħadd kif ipproponew l-istess management meta applika mal-MEPA biex jirrinovaha. Il-Kummissjoni ma rċeviet l-ebda rispons għall-korrispondenza tagħha u għaldaqstant ippreżentat protest ġudizzjarju. F'dan l-istadju kien hemm intervent mill-GRTU u ċ-Cermen tal-Kummissjoni aċċetta li jmur ikellem lill-Kunsill ta' din l-organizzazzjoni biex jiddiskutu b'mod ġenerali l-proċess tal-ivvettjar ta' applikazzjonijiet tal-MEPA.

Wara diskussjonijiet informali, il-management ta' din l-ispizerija aċċetta li l-każ imur arbitraġġ.

L-Aula Magna fl-Università l-Qadima

Il-Kummissjoni kompliet bil-ħidma biex l-Aula Magna tal-Università l-Antika fil-Belt Valletta ssir aċċessibbli għal kulħadd. Kien hemm problemi minħabba li parti minn dan il-bini ma kienx jappartjeni lill-Università. Issa l-bini kollu hu amministrat mill-Università u għalhekk hemm pjanijiet li jiġi stallat lift li jagħmel is-sulari kollha aċċessibbli għal kulħadd. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex dan il-bini jsir aċċessibbli għal kulħadd fl-iqsar żmien possibbli.

GĦOTI TA' SERVIZZI U OĠĠETTI

Karozzi Self Drive Aċċessibbli

Il-Kummissjoni kompliet taħdem mar-Rent-a-Car Association (RACA) biex il-garaxxijiet li jikru l-karozzi jkollhom ukoll karozzi li jaħdmu bil-kontrolli tal-idejn. Iċ-Cermen tal-Kummissjoni mar anke jitkellem fil-Laqgħa Ġenerali ta' din l-Assoċjazzjoni. Fil-fatt l-Assoċjazzjoni xtrat dawn il-kontrolli li però, wara rriżulta li ma kinux tajbin. Barra li jinxtara l-apparat meħtieġ irid ikun hemm sistema kif dawn il-karozzi jistgħu jinkrew u li dan is-servizz ikun magħruf permezz ta' pubbliċità xierqa. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex biex din il-problema tissolva fl-iqsar żmien possibbli.

Is-Servizz tal-Gozo Channel

Il-Kummissjoni kompliet taħdem biex is-servizz mogħti mill-Gozo Channel ikun verament aċċessibbli għall-persuni b'diżabilità, l-aktar dawk li għandhom diżabilità fiżika. Il-Kummissjoni tat taħditiet lill-impjegati kollha ta' din il-Kumpanija biex dawn ikollhom għarfien akbar f'dan il-qasam. Intlaħaq ftehim ukoll biex il-Kumpanija toħroġ fuljett dwar is-servizzi li hi toffri f'dan ir-rigward. Sfortunatment qed jgħaddi ħafna żmien biex dan il-fuljett joħroġ.

Hoist għall-Pixxina tal-Isptar San Luqa

Il-Kummissjoni rċeviet ilment li persuni b'diżabilità ma setgħux jieħdu s-servizz ta' fiżjoterapija fil-pixxina tal-Isptar San Luqa minħabba li ma kienx hemm hoist. Wara diskussjonijiet mal-awtoritajiet tal-Isptar, intlaħaq ftehim li din il-hoist tinxtara. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem biex dan il-ftehim jitwettaq.

Aċċessibilità għall-Websajt

Flimkien mal-Fondazzjoni għall-Aċċessibilità fl-Informatika (FITA), il-

Kummissjoni kompliet taħdem biex websajts ta' entitajiet kbar ikunu aċċessibbli għal kulħadd skond standards internazzjonali. Matul din is-sena, komplew it-taħditiet u ġie reġistrat progress fil-websajts ta' dawn l-entitajiet

- Id-Djoċesi ta' Malta
- Il-Bank APS
- Il-Bank of Valletta.

Matul din is-sena wkoll bdew diskussjonijiet biex anke l-websajt tal-Yellow Pages tkun aċċessibbli. Għalkemm sar progress jidher li għad hemm diffikultà ta' sigurtà għall-informazzjoni biex jintlaħaq l-għan mixtieq.

ASSIGURAZZJONI

Assigurazzjoni għall-Persuni b'Diżabilità tal-Middle Sea mill-Bank of Valletta

Il-Kummissjoni kompliet taħdem dwar l-ilment li l-Bank of Valletta kien qed joffri assigurazzjoni tal-Middle Sea li fil-prospektus kien qed jindika li familjari b'diżabilità tal-assigurat ma kinux koperti. Il-Middle Sea infurmatna li dan ma kienx il-każ u għalhekk tlabna lill-Bank of Valletta biex jibdlu l-kliem tal-prospektus. Sfortunatament minkejja diversi tentattivi dan għadu ma seħħx imma l-Kummissjoni se tkompli taħdem biex din il-problema tissolva fl-iqsar żmien possibbli.

IL-QORTI

L-EDUKAZZJONI

L-Għoti ta' Mediċina fl-Iskejjel

Il-Kummissjoni kompliet bil-ħidma tagħha dwar l-ilmenti li numru żgħir ta' studenti m'humiex jingħataw il-mediċini li għandhom bżonn waqt li jkunu l-iskola jew inkella l-ġenituri tagħhom qed ikollhom imorru l-iskola kuljum (ġieli aktar minn darba) biex jagħtu l-mediċina li uliedhom għandhom bżonn. Minkejja li l-Kummissjoni kkoperat mal-Ministeru tal-Edukazzjoni u ħadet sehem f'task force li għamlet ir-rakkomandazzjonijiet meħtieġa, baqgħet ma nstabitx soluzzjoni. Il-Kummissjoni ma kellha l-ebda triq għajr, li wara li ppreżentat protest ġudizzarju, tiftaħ kawża kontra dan il-Ministeru. Matul din is-sena, il-Qorti kompliet tisma' din il-kawża.

Wara l-ħatra ta' amministrazzjoni ġdida, reġgħu bdew diskussjonijiet bejn il-Kummissjoni u l-Ministeru biex possibilment tinstab soluzzjoni għal din il-problema barra l-Qorti.

AĊĊESSIBILITÀ

Il-Lukanda Calypso, f'Għawdex

Il-Kummissjoni kompliet taħdem biex l-entratura prinċipali għal din il-lukanda ssir aċċessibbli għal kulħadd skond kif propost mill-istess management fl-applikazzjoni li huma għamlu mal-MEPA biex ikun hemm rinnovazzjoni ta' din il-lukanda. Minkejja diskussjonijiet twal, inkluż protest ġudizzjarju min-naħa tal-Kummissjoni, ma ntlaħaq l-ebda ftehim u l-Kummissjoni ma kellha l-ebda triq għajr li tiftaħ kawża quddiem il-Qorti ta' Għawdex. Waqt is-smigħ tal-provi, il-management offra soluzzjoni aċċettabbli u wara diversi xhur installa platform lift.

Però l-access mill-platform lift għall-entratura prinċipali għadu wieħed temporanju. Il-Kummissjoni qed tkompli bil-ħidma tagħha biex possibilment tinstab soluzzjoni finali għal din il-problema barra l-Qorti.

Iċ-Ċentru tas-Saħħa tal-Gżira

Il-Kummissjoni kompliet bil-kawża li għandha fil-Qorti kontra d-Diviżjoni tas-Saħħa dwar l-aċċessibilità għaċ-Ċentru tas-Saħħa tal-Gżira minħabba li dan mhux fiżikament aċċessibbli għal kulħadd għax qiegħed fl-ewwel sular u m'hemmx lift. Sfortunatament ftit li xejn qed ikun hemm progress u jidher li din il-kawża se tieħu fit-tul ħafna.

LISTA TA' LMENTI KOLLHA

IX-XOGĦOL - ILMENTI MIS-SNIN TA' QABEL

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Privat	Magħluq	Eden Coop	Tmiem tal-impjieg	Awwissu 2007
2	Parastatali	Magħluq	WasteServ Ltd	Tmiem tal-impjieg	Awwissu 2007

IX-XOGĦOL - ILMENTI ĠODDA

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Parastatali	Magħluq	ETC	Apprentistat ta' persuni deaf bħala mechanic	Novembru 2007
2	Parastatali	Magħluq	ETC	Twaqqif ta' benefiċċji għax sab sab xogħol part-time waħdu	Jannar 2008
3	Gvern	Magħluq	Min tal-Eduk	Nuqqas ta' tibdil meħtieġ	Frar 2008
4	Privat	Magħluq	HSBC Bank	Tibdil fix-xogħol wara diżabilità	April 2008
5	Parastatali	Magħluq	Università	Trattament differenti fl-impjieg	April 2008
6	Gvern	Magħluq	MPO	Talba għal sapport waqt l-eżami għall-post ta' Prinċipal mal-Gvern	Mejju 2008

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
7	Gvern	Magħluq	Div tas-Saħħa	Persuna b'nuqqas intellettwali trid tibqa' taħdem	Mejju 2008
8	Gvern	Magħluq	Forzi Armati ta' Malta	Applikazzjoni għal suldat mhix aċċettat minħabba colour blindness	Mejju 2008
9	Privat	Magħluq	Playmobil	Il-kuntratt tax-xogħol mhux imġedded	Lulju 2008

L-EDUKAZZJONI - ILMENTI MINN TAS-SNIN TA' QABEL

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Gvern	Qorti	Div tal-Eduk	Nuqqas ta' għoti ta' mediċini fl-iskejjel	Jannar 2003
2	Gvern	Magħluq	FTS	Nuqqas ta' aċċessibilità fl-iskola primarja ta' San Ġiljan	Ottubru 2005
3	Knisja	Diskuss	Skola tal-Knisja	Studenta b'diżabilità tintbagħat id-dar meta l-LSA tkun assenti	Awwissu 2006
4	Gvern	Diskuss	Min ta' Għawdex	Skejjel f'Għawdex	Novembru 2006
5	Gvern	Diskuss	FTS	Aċċess għall-palk (Skola Primarja Attard)	Diċembru 2006
6	Gvern	Magħluq	FTS	Nuqqas ta' aċċess fl-iskola primarja, Ħaż-Żabbar	Mejju 2007
7	Parastatali	Magħluq	MCAST	Nuqqas ta' assistenza personali	Mejju 2007
8	Parastatali	Magħluq	MCAST	Nuqqas ta' assistenza personali u tojlit aċċessibbli	Lulju 2007
9	Parastatali	Magħluq	MCAST	Applikazzjoni għall-kors	Settembru 2007

L-EDUKAZZJONI - ILMENTI ĠODDA

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Gvern	Magħluq	Skola Primarja Xewkija	Nuqqas ta' aċċess	Ottubru 2007
2	Knisja	Magħluq	St Dorothy's School	Nuqqas ta' tibdil (theddid ta' tkeċċija)	Frar 2008
3	Parastatali	Diskuss	MCAST	Aċċess fiżiku u fit-tagħlim li jingħata fl-iMCAST	Jannar 2008
4	Privat	Magħluq	Skola San Miguel	Nuqqas ta' tibdil (biex jiekol)	April 2008
5	Privat	Magħluq	Skola Indipendenti	Tifel b'nuqqas intellettwali mhux inkluż fl-iskola	Ġunju 2008
6	Privat	Diskuss	Compex Computer	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
7	Privat	Diskuss	Computer Domain	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
8	Privat	Diskuss	Deloitte & Touche	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
9	Privat	Diskuss	Electronic Products	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
10	Privat	Diskuss	Execu Train	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
11	Privat	Diskuss	Holistic Technologies	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
12	Privat	Diskuss	Horizon 2000	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
13	Privat	Diskuss	Infotech	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
14	Privat	Diskuss	Integrated Business Systems	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
15	Privat	Diskuss	IT IS	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
16	Privat	Diskuss	IT Services	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
17	Privat	Diskuss	JPS	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
18	Privat	Diskuss	Key Training	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
19	Privat	Diskuss	Learn Key	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
20	Privat	Diskuss	Malta Institute for Computer Studies	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
21	Privat	Diskuss	Maniscalco	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
22	Privat	Diskuss	Ms Micallef	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
23	Privat	Diskuss	STC Training	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
24	Privat	Diskuss	St Mark's	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
25	Privat	Diskuss	St Martin's	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
26	Privat	Diskuss	TCTC Ltd	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
27	Privat	Diskuss	Golden Flower	Aċċessibilità fi skola tal-kompjuter	Awwissu 2008
28	Privat	Magħluq	Kulleġġ St Edward's	Aċċess fiżiku	Lulju 2008

L-AĊĊESSIBILITÀ - ILMENTI MINN TAS-SNIN TA' QABEL

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Privat	Magħluq	Michele Peresso	Nuqqas ta' aċċessibilità	April 2000
2	Gvern	Diskuss	Div tas-Saħħa	Nuqqas ta' aċċessibilità fl-entratura ta' Evans Bldg	Novembru 2000
3	Gvern	Qorti	Div tas-Saħħa	Nuqqas ta' lift fiċ-Ċentru tas-Saħħa, il-Gżira	Lulju 2001
4	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Qormi	Nuqqas ta' aċċessibilità għat-Tribunal Reġjonali	Awwissu 2002
5	Knisja	Diskuss	Parroċċa Għarb	Aċċess fl-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Awwissu 2002
6	Privat	Diskuss	Każin tal-Banda San Ġwann	Nuqqas ta' aċċessibilità	Marzu 2003
7	Privat	Diskuss	Każin tal-Banda Sant'Antnin, B'kara	Nuqqas ta' aċċessibilità	Awwissu 2003
8	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Mġarr	Nuqqas ta' aċċessibilità	Marzu 2004

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
9	Privat	Magħluq	Lukanda Riviera	Nuqqas ta' aċċessibilità	Ġunju 2004
10	Privat	Diskuss	Valletta Waterfront	Nuqqas ta' aċċessibilità	Awwissu 2004
11	Knisja	Diskuss	Parroċċa Dingli	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Ottubru 2004
12	Knisja	Diskuss	Parroċċa Fgura	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Ottubru 2004
13	Privat	Qorti	Lukanda Calypso	Nuqqas ta' aċċessibilità	Novembru 2004
14	Privat	Magħluq	Eden Century	Nuqqas ta' aċċessibilità	Novembru 2004
15	Parastatali	Diskuss	ADT	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-bankini	Lulju 2005
16	Privat	Diskuss	Lukanda Hilton	Nuqqas ta' aċċessibilità	Settembru 2005
17	Knisja	Magħluq	Parroċċa Santa Venera	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Ottubru 2005
18	Parastatali	Diskuss	Università	Nuqqas ta' aċċessibilità fl-Aula Magna	Ottubru 2005
19	Gvern	Diskuss	Dip tas-Sigurtà Soċjali	Nuqqas ta' aċċessibilità fl-Uffiċċju Distrettwali tas-Sigurtà Soċjali	Novembru 2005
20	Privat	Diskuss	Empire Cinema	Nuqqas ta' aċċessibilità għat-teatru	Marzu 2006
21	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Naxxar	Nuqqas ta' aċċessibilità fi Triq tas-Sgħajtar, in-Naxxar	Marzu 2006
22	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Mosta	Nuqqas ta' aċċessibilità fi Triq l-Aħwa Galea, il-Mosta	Marzu 2006

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
23	Knisja	Diskuss	Parroċċa San Ġiljan	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Marzu 2006
24	Gvern	Diskuss	Min tal-Infrastruttura	Aċċessibilità fit-toroq tal-Grand Harbour Marina Vittoriosa	April 2006
25	Knisja	Diskuss	Parroċċa San Gejtanu	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	April 2006
26	Knisja	Diskuss	Parroċċa San Ġorġ (Victoria)	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	April 2006
27	Knisja	Diskuss	Parroċċa Xagħra	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	April 2006
28	Privat	Diskuss	Sala Sant'Anna, Marsaskala	Aċċessibilità għas-sala	Lulju 2006
29	Gvern	Diskuss	Reġistru Pubbliku	Aċċessibilità għar-Reġistru Pubbliku għall-uffiċċju	Lulju 2006
30	Knisja	Magħluq	Parroċċa Ibraġġ	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Awwissu 2006
31	Knisja	Diskuss	Parroċċa Ħal Lija	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Awwissu 2006
32	Knisja	Diskuss	Parroċċa Manikata	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Awwissu 2006
33	Knisja	Diskuss	Parroċċa Ħal Luqa	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Awwissu 2006

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
34	Knisja	Magħluq	Parrocca Fleur de Lys	Aċċess għall-entratura principali tal-knisja parrokkjali	Awwissu 2006
35	Gvern	Diskuss	Div tas-Saħħa	Nuqqas ta' aċċessibilità għall-Bereġ	Awwissu 2006
36	Gvern	Diskuss	Belvedere Imdina	Nuqqas ta' aċċessibilità	Ottubru 2006
37	Privat	Diskuss	Huggins Pub	Nuqqas ta' aċċess	Jannar 2007
38	Privat	Diskuss	Footloose Pub	Nuqqas ta' aċċess	Jannar 2007
39	Privat	Diskuss	Plush Pub	Nuqqas ta' aċċess	Jannar 2007
40	Privat	Diskuss	Għall-Kafè	Nuqqas ta' aċċess	Jannar 2007
41	Pricat	Diskuss	Burger King, Paceville	Nuqqas ta' aċċess	Jannar 2007
42	Privat	Diskuss	Empire Pub	Nuqqas ta' aċċess	Jannar 2007
43	Knisja	Diskuss	Parroċċa Kerċem	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Marzu 2007
44	Knisja	Diskuss	Parroċċa Munxar	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Marzu 2007
45	Knisja	Diskuss	Parroċċa tal-Katidral, Victoria	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Marzu 2007
46	Knisja	Diskuss	Parroċċa Xlendi	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Marzu 2007
47	Knisja	Diskuss	Parroċċa Mellieħa	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Marzu 2007

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
48	Knisja	Diskuss	Parroċċa Mgarr, Malta	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Marzu 2007
49	Knisja	Diskuss	Parroċċa Mqabba	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Marzu 2007
50	Knisja	Diskuss	Parroċċa Msida	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Marzu 2007
51	Privat	Arbitraġġ	Rational Pharmacy, B'Kara	Aċċessibiltà għall-ispiżerija	Marzu 2007
52	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Ta' Xbiex	Parkeġġ riservat	Ġunju 2007
53	Gvern	Diskuss	Dip tal-Passaporti	Nuqqas ta' aċċessibilità	Mejju 2007
54	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Mosta	Nuqqas ta' aċċess għat-tojlits pubbliċi fil-pjazza tal-Mosta	Lulju 2007
55	Parastatali	Diskuss	Heritage Malta	Nuqqas ta' aċċess għall-esibizzjonijiet ta' Heritage Malta	Awwissu 2007
56	Parastatali	Magħluq	Aġenzija Sedqa	Entratura mhix aċċessibbli	Awwissu 2007
57	Privat	Magħluq	Firstar Healthcare	Entratura mhix aċċessibbli	Awwissu 2007
58	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Valletta	Parkeġġ riservat ħdejn il-Knisja ta' Santu Wistin	Awwissu 2007

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
59	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Valletta	Parkeġġ riservat ħdejn iċ-Ċentru tal-Mediterran għall-Konferenzi	Awwissu 2007

L-AĊĊESSIBILITÀ - ILMENTI ĠODDA

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Żejtun	Parkeġġ riservat bil-ħin	Ġunju 2008
2	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali B'Kara	Aċċessibilità fil-bankini	Ottubru 2007
3	Privat	Diskuss	Ta' Pawlu, Mġarr Għawdex	Nuqqas ta' aċċessibilità	Novembru 2007
4	Knisja	Diskuss	Istitut Kattoliku	Nuqqas ta' aċċessibilità	Novembru 2007
5	Privat	Magħluq	Suncity, M'Skala	Nuqqas ta' aċċessibilità	Diċembru 2007
6	Gvern	Magħluq	Medical Council	Nuqqas ta' aċċessibilità	Jannar 2008
7	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Iklin	Nuqqas ta' aċċessibilità fi Triq il-Plejju, l-Iklin	Jannar 2008
8	Gvern	Diskuss	Div tas-Saħħa	M'hemmx hoist ghall-pool fejn issir il-fiżjoterapija fl-Isptar San Luqa	Jannar 2008
9	Knisja	Diskuss	Parroċċa Ħaż-Żabbar	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Jannar 2008

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
10	Knisja	Diskuss	Parrocca San Gwann	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Jannar 2008
11	Knisja	Diskuss	Santwarju Ta' Pinu	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Frar 2008
12	Knisja	Diskuss	Parroċċa Santu Wistin, Valletta	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Frar 2008
13	Gvern	Magħluq	Div tas-Saħħa	Toilets pubbliċi m'humiex aċċessibbli ghal kulħadd	Frar 2008
14	Knisja	Magħluq	Knisja Kunċizzjoni, Msida	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Frar 2008
15	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Sliema	Parkeġġ riservat bil-ħin	Frar 2008
16	Parastatali	Magħluq	ADT	Applikazzjoni għal parkeġġ riservat quddiem ir-residenza	Marzu 2008
17	Gvern	Magħluq	Div tas-Saħħa	Reserved Parking Bays fl-Isptar Mater Dei ħdejn l-Institute of Health Care u l-Administration Block	Marzu 2008
18	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Gżira	Nuqqas ta' parkeġġ riservat quddiem il-knisja parrokkjali	Marzu 2008
19	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Paola	Aċċess għall-garaxx	Marzu 2008
20	Knisja	Diskuss	APS Bank	Aċċess għal fergħa tal-APS Bank f'B'kara	April 2008
21	Privat	Diskuss	TipToes	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-ħanut TipToes, B'kara	April 2008

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
22	Privat	Diskuss	Cutajar Ltd	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-ħanut Cutajar Ltd, San Ġwann	April 2008
23	Knisja	Diskuss	Parroċċa Qrendi	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	April 2008
24	Knisja	Diskuss	Parroċċa Paola	Aċċess ghall-entratura principali tal-knisja parrokkjali	April 2008
25	Knisja	Diskuss	Parroċċa Stella Maris	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	April 2008
26	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Valletta	Parkeġġ riservat fi Triq San Pawl, il-Belt Valletta	April 2008
27	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Sliema	Aċċess għall-garaxx	April 2008
28	Privat	Magħluq	Embassy	It-toilet aċċessibbli fil-Kumpless Embassy	Mejju 2008
29	Privat	Magħluq	Café Cordina	Nuqqas ta' toilet aċċessibbli għal kulħadd	Mejju 2008
30	Privat	Magħluq	Gozo Channel	Tojlits aċċessibbli fis-Sea Passengers Terminal	Mejju 2008
31	Parastatali	Magħluq	ADT	Parkeġġ riservat quddiem residenza	Mejju 2008
32	Gvern	Magħluq	For Diversity Against Discrimination	Organizzazzjoni ta' seminar fil-Lukanda Excelsior	Mejju 2008
33	Knisja	Diskuss	Knisja San Pawl Tat-Tarġa	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Ġunju 2008

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
34	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Żejtun	Il-gabbani tal-festa jarmaw fuq il-parkeġġ riservat	Ġunju 2008
35	Privat	Diskuss	McDonald's	Aċċess fiżiku fil-ħwienet tal-McDonald's	Ġunju 2008
36	Privat	Diskuss	Food Chain Holdings	Aċċess fiżiku fil-ħwienet tal-Food Chain Holdings Ltd	Ġunju 2008
37	Parastatali	Diskuss	ADT	Bankina ġdida fi Triq il-Knisja, Xagħra	Ġunju 2008
38	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali San Ġiljan	Bankini fi Triq Anġelo Pullicino, San Ġiljan	Ġunju 2008
39	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Pietà	Bankini quddiem l-Isptar San Luqa	Ġunju 2008
40	Privat	Diskuss	Lukanda Excelsior	Nuqqas ta' toilet aċċessibbli fil-lukanda	Lulju 2008
41	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali Sliema	Parkeġġ riservat ħdejn il-Lukanda Fortina	Lulju 2008
42	Kunsilli	Diskuss	Kunsill Lokali San Pawl il-Baħar	Ostakoli għal bankiena fi Triq Korp il-Pijunieri, Qawra	Lulju 2008
43	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Żabbar	Żurżieqa perikoluża f'St Peter's area,Ħaż-Żabbar	Lulju 2008
44	Gvern	Magħluq	Malta Football Association	Aċċess għall-parkeġġ tal-istadium	Awwissu 2008
45	Privat	Diskuss	Golden Sands	Nuqqas ta' aċċessibilità	Awwissu 2008

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
46	Privat	Diskuss	Bank of Valletta	Nuqqas ta' aċċessibilità fil-fergħa ta' Birżebbuġa	Awwissu 2008
47	Kunsilli	Magħluq	Kunsill Lokali Msida	Nuqqas ta' aċċess fi Triq Johnny Catania, Imsida	Settembru 2008
48	Knisja	Magħluq	Parroċċa Ħal Għaxaq	Aċċess għall-entratura prinċipali tal-knisja parrokkjali	Settembru 2008

L-GĦOTI TA' SERVIZZI U OĠĠETTI - ILMENTI MINN TAS-SNIN TA' QABEL

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Privat	Diskuss	Bank of Valletta	Tipa żgħira tal-istatements tal-bank u nuqqas ta' aċċessibilità fil-websajt	Marzu 2005
2	Parastatali	Magħluq	Water Services Corporation	Tipa żgħira tal-istatements u nuqqas ta' aċċessibilità fil-websajt	Marzu 2005
3	Privat	Diskuss	Melita plc	Tipa zgħira tal-istatements u nuqqas ta' aċċessibilità fil-websajt	Ottubru 2005
4	Privat	Magħluq	HSBC Bank	Nuqqas ta' aċċessibilità għall-ATMs f'Tas-Sliema, l-Imdina, u l-Belt Valletta	Ġunju 2006
5	Privat	Diskuss	Self-drive car hire garages	Provediment tas-servizzi aċċessibbli	Ġunju 2006
6	Knisja	Diskuss	Knisja ta' Għawdex	Nuqqas ta' aċċessibilità għall-websajt	Awwissu 2006

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
7	Knisja	Diskuss	Knisja ta' Malta	Nuqqas ta' aċċessibilità għall-websajt	Jannar 2006
8	Parastatali	Diskuss	Gozo Channel	Servizz fuq il-vapuri tal-Gozo Channel	Jannar 2007
9	Parastatali	Diskuss	ADT	Bdil fit-timetable tal-karozzi tal-linja	Jannar 2007
10	Parastatali	Diskuss	ADT	Aċċessibilità għall-Valletta Park & Ride	Frar 2007
11	Privat	Diskuss	Where's Everybody?	Aċċessibilità għall-programm Xarabank	April 2007
12	Parastatali	Diskuss	CT Park Malta	L-aċċessibilità għall-Valletta Park & Ride	April 2007
13	Privat	Magħluq	Kump Privata	Aċċessibilità għall-cruise	Awwissu 2007

L-GĦOTI TA' SERVIZZI U OĠĠETTI - ILMENTI ĠODDA

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Gvern	Magħluq	Dip tas-Sigurtà Soċjali	Talba għall-benefiċċju finanzjarju	Novembru 2007
2	Parastatali	Magħluq	ADT	Talba li dokument tal-permess biex ma jilbisx is-seatbelt isir bl-Ingliz	Jannar 2008
3	Parastatali	Magħluq	ADT	Tneħħija ta' parkeġġ riservat quddiem residenza	Jannar 2008
4	Gvern	Magħluq	MITI	Internet bla ħlas	Frar 2008
5	Parastatali	Magħluq	ADT	Parkeġġ riservat quddiem residenza	Jannar 2008

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
6	Parastatali	Magħluq	ADT	Nuqqas ta' karozzi tal-linja aċċessibbli għal kulħadd u mġiba ħażina mis-sewwieqa	Frar 2008
7	Parastatali	Magħluq	ADT	Parkegg riservat	Marzu 2008
8	Gvern	Magħluq	Ministeru tal-Politika Soċjali	Talba għall-benefiċċju finanzjarju	Marzu 2008
9	Gvern	Magħluq	Malta Triathlon Association	Aċċess f'kompetizzjoni sportiva	April 2008
10	Privat	Diskuss	APS Bank	Aċċess tal-websajt u l-internet banking	April 2008
11	Gvern	Magħluq	Div tas-Saħħa	Għoti ta' apparat mediku	Mejju 2008
12	Gvern	Magħluq	Foundation For Social Welfare Services	Servizz ta' Ċentru ta' Matul il-Jum f'Ħal Far	Mejju 2008
13	Privat	Diskuss	Yellow Pages	Websajt mhix aċċessibbli	Ġunju 2008
14	Gvern	Magħluq	Ministeru tal-Politika Soċjali	Lingwaġġ tal-formoli tal-Ministeru tal-Politika Soċjali	Lulju 2008
15	Gvern	Magħluq	Dip tas-Sigurtà Soċjali	Talba għall-benefiċċju finanzjarju	Lulju 2008
16	Privat	Magħluq	Malta Coop	Servizz ta' trasport aċċessibbli waqt strike	Lulju 2008
17	Gvern	Magħhluq	Div tas-Saħħa	Stennija għall-operazzjoni	Lulju 2008
18	Parastatali	Magħluq	ADT	Trasport aċċessibbli għax-xogħol bi ħlas issussidjat	Ottubru 2007

L-ASSIGURAZZJONI - ILMENTI MINN TAS-SNIN TA' QABEL

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Privat	Diskuss	Middlesea Insurance u BOV	Assigurazzjoni ta' persuna b'diżabilità	Frar 2007

DJAR - ILMENTI MINN TAS-SNIN TA' QABEL

Nr	Settur	Status	Entità	Ilment	Infetaħ
1	Privat	Magħluq	Kump Privata	Aċċessibilità f'lift	Awwissu 2007

DJAR - ILMENTI ĠODDA

1	Privat	Magħluq	Kumpanija Privata	Aċċess għall-garaxx bil-lift	Marzu 2008
2	Privat	Magħluq	Kumpanija Privata	Aċċess għall-bejt bil-lift	April 2008

APPENDIĊI

KIF TAGĦMEL ILMENT

Jekk inti persuna b'diżabilità jew membru tal-familja ta' persuna b'diżabilità u tħoss li ġejt iddiskriminata minħabba d-diżabilità tiegħek minn xi persuna jew entità, il-KNPD tirrakkomanda li tagħmel dawn l-affarijiet:

[1] Kellem lill-persuna responsabbli minn dik l-entità li tħoss li qed tiddiskrimina kontrik u għidilha biex twaqqaf din id-diskriminazzjoni.

[2] Jekk inti ma tħossokx sodisfatt, jew ma jiġri xejn, agħmel l-ilment tiegħek bil-kitba lil dik l-entità. Fl-aħħar ta' dan il-fuljett issib kampjun ta' ittra biex tgħinek tiktibha. Żomm kopja ta' l-ittra biex inti jkollok prova ta' dan l-ilment. Fl-ittra ara li jkun hemm:

- Ismek, l-indirizz u n-numru tat-telefon bħala l-persuna li qed tagħmel l-ilment. Jekk inti għad ma għandekx 18-il sena trid tagħti d-dettalji tal-ġenituri tiegħek jew ta' dawk li jieħdu ħsiebek.

- L-isem u l-indirizz ta' l-entità li inti tħoss li qed tiddiskrimina kontrik.
- Jekk taf min hu jew min huma, l-isem jew l-ismijiet ta' l-individwi li tħoss li jkunu għamlu din id-diskriminazzjoni.
- Deskrizzjoni qasira imma dettaljata ta' l-att jew atti ta' diskriminazzjoni (fosthom, id-dati ta' meta saru, jekk ikun il-każ).
- Kull informazzjoni oħra li inti tħoss li tagħti aktar saħħa lill-ilment tiegħek.
- Ibgħat kopji tad-dokumenti relevanti. Żomm l-originali inti stess.

[3] Jekk tħoss li mhux qed ikun hemm progress, erġa' ikteb u ibgħat kopja ta' kollox lill-KNPD. Fl-ittra tiegħek lill-entità, ikteb li qed tibgħat kopja lill-KNPD.

[4] Jekk ma jirnexxilekx issib soluzzjoni, agħmel ilment formali lill-KNPD billi timla l-formola ta' l-ilmenti li tista' tinkiseb mill-Uffiċċju tal-Kummissjoni jew minn fuq il-websajt: www.knpd.org.

[5] Il-KNPD tikkunsidra l-ilment tiegħek u tinfurmak bl-azzjoni li tieħu.

Ftakar

- L-uffiċjali tal-KNPD jistgħu jgħinuk f'kull parti ta' din il-proċedura, fosthom il-mili tal-formola ta' l-ilment.
- Inti għandek l-għażla li inti stess tieħu l-ilment tiegħek quddiem il-Qorti (jew it-Tribunal Industrijali, f'ċerti każijiet relatati ma' l-impjieg).

ITTRA TA' LMENT

Il-partijiet il-GRIŻI iridu jimtlew jew jinbidlu skond l-ilment)

Niżżel id-data ta' meta tikteb l-ittra

Isem is-Sid jew Manager
Isem in-Negozju jew l-Entità
Indirizz tan-Negozju jew l-Entità

Għażiż Sinjur/a,
Qed nikteb biex inressaq dan l-ilment. *ikteb id-dettalji ta' l-ilment, eż: in-nuqqas ta' aċċess fiżiku fl-iskola; in-nuqqas ta' hands free telephone fuq il-post tax-xogħol tiegħek.*

Jiena persuna b'diżabilità reġistrata mal-Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Diżabilita' (KNPD). Kif diġà spjegajtlek bil-kliem, *it-tifel/tifla tiegħi trid tuża l-iskola imma dan mhux possibbli minħabba n-nuqqas ta' aċċess li jeżisti; jiena ma nistax naqdi d-doveri kollha tax-xogħol tiegħi minħabba n-nuqqas ta' dan l-apparat li għandi bżonn minabba d-dizabilita' tiegħi.*

Skond il-Liġi Opportunitajiet Indaqs (Persuni b'Diżabilita') tas-sena 2000, *postijiet pubbliċi bħal skejjel huma obbligati li jneħħu l-ostakli fiżiċi; min iħaddem hu obbligat li jipprovdi apparat meħtieġ biex persuna b'diżabilità tkun tista' taħdem b'mod effettiv.* In-nuqqas tiegħek li tieħu l-miżuri necessarji kif qed nitolbok, ifisser li inti qed tikser il-Ligi Opportunitajiet Indaqs.

Jiena lest anke li niltaqa' miegħek biex niddiskuti dan l-ilment b'aktar dettalji. Jiena nista' niġi kkuntattjat f'dan l-indirizz *niżżel l-indirizz personali tiegħek* jew bit-telefon numru *niżel in-numru tat-telefon personali tiegħek.*

Il-KNPD tista' toffri parir u informazzjoni kif inti tista' tikkonforma ma' din il-Liġi. Barra minn hekk, kopja ta' din il-liġi tista' tinkiseb minn fuq il-websajt tal-Kummissjoni: www.knpd.org

Jiena qed ngħaddi din l-ittra lill-Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Diżabilità biex jekk ikun hemm bżonn tagħtini l-għajnuna meħtieġa.

Nittama li din l-informazzjoni u dan l-ilment jiġu kkunsidrati serjament u li jittieħdu l-miżuri korrettivi neċessarji fi żmien raġonevoli.

Dejjem tiegħek,

____

iffirma l-ittra u ikteb ismek b'ittri kbar taħt

KNPD

Kummissjoni Nazzjonali
Persuni b'Diżabilità

Ċentru Ħidma Soċjali
Istitut Vincenzo Bugeia
Santa Venera
Telefon: 2148 7789
Fax: 2148 4609
Textelfon: 2144 6536
Emejl: helpdesk@knpd.org

www.knpd.org

ISBN: 978-99909-71-37-8